

Dänisch klinger lustig

Den Lille Havfrue, Tivoli, København, Legoland, strande, cykler, stokroser, slotte og herregårde, stearinlys, Christiania, dårligt vejr. Det er blot nogle af de mere prominente associationer, der melder sig blandt tyskere i Karlsruhe og omegn, da de bliver bedt om at oplyse, hvad de forbinder med ordet *dänisch*. Opfordringen fik de af Tom Høyem, der er rektor på byens europaskole. Det kan man læse i Modersmål-Selskabets seneste årbog 'Dansk i verden', som

dels handler om dansk uden for Danmark, dels belyser sider af dette at være dansk uden for Danmark. Bidragyderne er folk med kendskab til forholdene i USA, Tyskland, Israel, Italien, Frankrig, EU - og Skåne.

JØRN LUND

Mht. mad og drikke forbinder tyskerne os blandt andet med smørrebrød, Tuborg, akvavit, rødgrød med fløde, rundstykker og røde pølser. Navnet H.C. Andersen melder sig hos mange, Karen Blixen ligeledes - og også Gitte Hænning og Vivi Bak. Danske kulturfryk er vidtspændende. Og med hensyn til sproget hævdes det, at »Dänisch klinger lustig«.

I Sydslesvig har man ifølge Finn Slumstrup aldrig talt så meget dansk som i disse år, og interessen for at lære dansk er stor, ligesom den er i Sydsverige. Der er flere svenskere, der vil lære dansk, end danskere, der vil lære svensk. Faktisk undervises der i dansk på universiteter overalt i verden, og man skal ikke undre sig mere over det end over, at der undervises i talrige eksotiske sprog på danske universiteter. Udenlandske universitetslærere strømmer også til kurser i dansk under deres ophold her.

'Dansk i verden' er en interessant og letlæst bog - med forbløffende mange sprogfejl

På universitetet i Vilnius i Litauen har interessen for dansk længe været stor; da jeg engang gæsteforelæste dér, blev jeg modtaget i lufthavnen af to studerende, som jeg i første omgang antog for at være danske. Men de var så høflige, at jeg kort efter måtte korrigere mit førsteindtryk. Der er nemlig klare stilforskelle mellem på den ene side dansk og skandinavisk og på den anden side forholdene de fleste andre steder, måske bortset fra Island og Irland. Den danske lektor i Vilnius præsenterede sig i første time efter sin tiltrædelse som 'Stefan', hvilket resulterede i, at en modig studerende bad om at få hans efternavn. Der brugte man nemlig titel, efternavn og 'De'.

Anders Bay, som har erfaringer fra universiteterne i Groningen og Amsterdam, beretter om en meget bred interesse for dansk og nordisk sprog og litteratur - og føjer til, at man i Utrecht kan se en kopi i fuld størrelse af Jellingstenen. Måske kunne man også i Kina have klareret sig med en kopi af Den Lille Havfrue, som turisterne jo er så glade for - og man kunne måske også overveje at sende en kopi af Istedløven til den skyggefulde kirkegård i Flensborg, så den imponante løve kunne beholde sin udsigt til Københavns Havn og Den Sorte Diamant, nu vi taler om etablerede symboler på danskhed ...

I Frankrig undervises der i dansk på Sorbonne i Paris og i Caen. Georg Brandes arbejdede for, at der skulle kunne undervises i skandinavisk på Sorbonne, og det menes, at hans forbindelse med Clemenceau i den sammenhæng fremmede sagen. Der er sågar gymnasier, der tilbyder danskundervisning; hvem skulle nu have troet det? I Italien skulle der være stigende interesse for de skandinaviske sprog, som kan studeres i Milano og Napoli. Mette Tønnesen fortæller om oversættelser af danske værker til italiensk, og man noterer sig, at interessen for den nu lidet kendte forfatter Karin Michaëlis holdt sig længe, fra begyndelsen af 1900-tallet til efter Anden Verdenskrig.

'DANSK I VERDEN' er en interessant og letlæst bog - med forbløffende mange sprogfejl. Bogen foregiver ikke at give noget komplet billede af danskens placering uden for riget, men henter sin værdi gennem de erfaringsbaserede strejflys, der kastes over emnet. Om nogen idyllisering er der ikke tale. Tom Høyem fortæller, at billedet af det fredsommelige Danmark har fået flere nuancer: »Det er imidlertid tydeligt, at f.eks. Muhammedtegninger, optøjerne på Nørrebro, rydningen af Brorsons Kirke for de afviste asylansøgere og dansk deltagelse i krigen i Irak er med til at ændre det romantiske billede«.

Men dansk er i verden også i en anden forstand, fordi verdenssproget engelsk er så stærkt påvirket af dansk - fra den gang vi 'bød over England'. Mange af de hyppigste ord er importør fra dansk: *they, them, their, bread, ill, die, husband, fellow, take, sky, call* - you name it!

kultur@pol.dk